

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson

Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus

Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 13

Tallinn, 5. aprillil 1938

IV aastakäik

SISU:

	Lk.
PÕLLUMAJANDUS	
Kevadine põllutööriistade turg	250
TOOSTUS JA KAUBANDUS	
Alumiiniumkaupade tööstus Eestis	252
Raudtee tegevus veebruaris	255
Lõhiuudiseid	255
LAEVANDUS	
Prahiturg märtsi lõpul	256
HINNAD	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	258
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	257
Peekoniturg	257
Põllumajandusliku väljaveedu	259
Tapaloomade ja lihaturg	259
Toorainekade turg	260
Kanamunaturg	260
Piimaturg	261
Teraviljaturg	261
Linaturg	262
Aedviljaturg	262
Kalaturg	263
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Puuvilja sissevedu Lätis	265
Toorainete sisseveosoodustusi Lätti tööstusile	265
Lätti piimamajandusliku keskthõuse tegevus	265
Lätti karja suurus	265
Lätti kliiringleppid	265
Piiritustoodang Lätis	266
Likööritoodang Lätis	266
Lätti või välisturud	266
Klaipeda sadama tegevus	266
Hollandi piimasaaduste väljaveedu 1937. a.	267
Kivisõetoodang Inglis ja Poolas	268
Munaturu korraldus Sveitsis	268
Belgia-Lätti kaubavahetus	268

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Spring Market of Agricultural Implements	250
INDUSTRY AND TRADE	
Industry of Aluminium Goods in Estonia	252
Railways in February	255
Sundry Information	255
SHIPPING	
Freight Market at the End of March	256
PRICES	
Prices and Quotations	258
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	257
Bacon Market	257
Exports of Agricultural Products	259
Cattle and Meat Market	259
Rauhide Market	260
Egg Market	260
Milk Market	261
Grain Market	261
Flax Market	262
Vegetable Market	262
Fish Market	263
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Imports of Fruit in Latvia	265
Abolishment of Import Duties on Raw Materials for Latvian Industries	265
Activity of Latvian Dairy Co-operation League	265
Number of Latvian Cattle	265
Latvian Clearing Agreements	265
Production of Spirits in Latvia	266
Production of Liqueurs in Latvia	266
Foreign Markets for Latvian Butter	266
Activity of Klaipeda Harbour	266
Exports of Dutch Dairy Products in 1937	267
Coal Production in Great Britain and Poland	268
Regulations of Egg Market in Switzerland	268
Belgian-Latvian Trade	268

PÖLLUMAJANDUS

KEVADINE PÖLLUTÖÖRIISTADE TURG.

SPRING MARKET OF AGRICULTURAL IMPLEMENTS.

Kui varemmail aastail selgus kevadine põllutööriistade turg alles veidi aega enne kevadist põllutööhooaja algust, tekitades raskusi põllumehele uute riistade muretsemisel, on tänava põllumehel võimalik saada ülevaadet müügitulevatest riistadest kui ka hindadest juba vara enne põllutööhooaja kättetulekut.

Aasta-aastalt tõuseb omatööstustoodete osatähtsus põllutööriistade ja -masinate alal. Kuni m. a.-ni, mil asutati ETK põllutööriistade tehase Koplis, oldi omatööstuse väikese läbilaskevõime tõttu üldist nõuete rahuldamiseks sunnitud importima välismaisi põllutööriistu. Kuid sellest ajast, mil ETK rajas omatööstuse ja A.-S. Fr. Krulli kõrval hakkas varustama turgu mitmesuguste põllutööriistadega, on vajadus põllutööriistade — peamiselt aga maaharimisriistade — sisseveo järele kadunud peagu täielikult. Kuigi praegu on leida meie turul mõnda välismaise päritoluga riista, on nende sissetoomine kohustuslik vastavate kaubanduslepingute põhjal või on uudisartiklid, milliseid meie tehased veel senini ei ole tootnud või millede tootmine tuleb meil maksuma enam kui sama artikli ostmise väärtisriigist.

Uudisena tuleks nimetada senini turgu valitsenud maaharimisriistadele lisaks sampo- ja sukkela-labidaäkkeid, millised töötavad juba varem turul olnud hankmo-äkte põhimõttel. Need valmistatakse Soomes Rosenlev ja Ko masinatehases ning on meil müügil tarvitajate- ja majandusühinguis. Töötamisviis sampo- kui ka sukkelaäkkel on ühesugune, kuid erinevus sõltub neil ainult tööjõutarvidusest ja seepärast nimetatakse ka sukkela-äket mõnel pool kergaks sampo-äkkeks. Mõlemad äkked on valmistatud kahes töötamislauses, millest sõltub ka hind. Nii maksab sampo nr. 1 (töölaius 85 sm) 120 kr. ja nr. 2 (töölaius 1 m.) — 125 kr. Sukkela äke nr. 1, millel telgede arv 3, terade arv 26 ja töölaius 77 sm ja mis tarvitab veoks 1 hobusejõudu, maksab 80 kr., kuna kahe hobuse äkke (nr. 2, 3 telge, 32 tera ja töölaius 97 sm) hinnaks on 90 kr.

Teiseks uudisartikliks on sama tehase poolt valmistatud ja lastud müügile kombineeritud viljapuhastus- ja -sortimismasin ehk nn. „kombineeritud sukkela-suursortija”. See masin teeb korraga tuulaja-, sortija- ja triööri töö. Tööjõudlust arvestatakse 500—750 kg teri tunnis, kusjuures jõutarve on 2 h. j., hind 1200 kr.

Teised põllutööriistad on olnud varem turul ja seega juba tarvitajaskonnale varem tuntud. Kodumaises tööstuses valmistatud kui ka välismaise päritoluga põllutööriistu on saadaval ETK-s, Tallinna Majandusühisuses, A.-s. „Estaklandis“, K.-m. Villbergil ja teisis suuremais põllutööriistade müügiga tegelevais kaupluses ning maalasuvais tarvitajate- ja majandusühisuses.

Tänavukevadised hinnad on kõrgemad möödunudkevadisest tasemest, kusjuures hinnatõus üksikute artiklite juures on tunduvalt erinev. Hinnatõusu üldiseks iseloomustuseks tuleks tähendada, et kodumaiste toodete, s. o. peamiselt mitmesuguste maaharimisriistade, hinna tõus on väiksemalulikum kui välismaalt sissetoodavate külvi- ja koristamismasinate kallinemine. Peale valmistoodete on tunduvalt kõvenenud ka üksikosade hinnad, kusjuures mõnede osade, nagu adrahõlmade ja sahkade hinnatõus ületab märgatavalt samaaegse valmisstrate hinna kallinemise. Kuna aga masinate ja riistade hind on tõusnud ja põllumehe sissetulek jäänud m. a. tasemele või isegi pisut langenud, puudub tänava m. a. kevadele omane elavus põllutööriistade nõudmises ja kaubanduses.

Maaharimisriistadest ületab atrade hind 10—20% mullukevadise hinna. Suurem hinnatõus esineb künniatriade kõigi liikide juures, kuna väiksem on hinnatõus seemendusatradel. Nii maksuvad praegu 1-he hobuse adrad Kr. 28.50, 1½-st hobuse adrad Kr. 37.50 ja 2-he hobuse adrad Kr. 40.50. A.-s. Fr. Krulli vabrikus valmistatud PS2a hinnaks on 45 kr. Seda atra võib tarvitada hea eduga ka soo- ja uudismaakünniks. See-

mendusatradesh maksub 3-sahaline Kr. 120.— ja 4-sahaline Kr. 130.—.

Vedruäkete ja kultivaatorite hinnad on tõusnud 15—25%. Hinnatõus on suurem vedruäkkleil.

Praegused hinnad on:

	vedruäkkleil	kultivaatoreil
5 piiga	Kr. 34	78
7 "	" 41	80
9 "	" 47	87

Seemendus- ja sik-sak-äkete hinnatõus on samaulatuslik nagu vedruäkkleil ja kultivaatoreil. Nii on sik-sak-äkete hind 1-raamisel ehk veojõutarve poolest 1-he hobuse omal Kr. 13.50, 2-raamisel ehk 1½-se hobuse omal Kr. 28.— ja 3-raamisel ehk 2-he hobuse omal Kr. 39.— komplekt. Seemendus-äkked on 4,5- ja 6-raamised ning nende hind on vastavalt raamide arvule Kr. 30—38—45 komplekt.

Kuna üksikute tehaste maaharimisriistad on hinnalt kui ka mihuselt enamvähem ühtlased, erinevad külvi- ja koristamisriistad üksteisest suuruselt, mihuselt, tüübilt ja päritolult tunduvalt. Seetõttu on ka nende hinnad üksteisest märgatavalt erinevad.

Reaskülvimasinaist valitseb turgu endiselt kaks eritüüpi sahkade ja topeltaldrikutega masinad. Kuigi taldrikutega masinaid eelistatakse sahkadega masinaile, leiavad ka viimased eriti nende põllumeeste poolt nõudmist, kellele põllud on paeklibullsed ja kus taldrikutega masinate tarvitamine osutub võimatuks. Peale kodumaal valmistatud masinate on müügil veel rootsi, ameerika ja vene masinaid. Võrreldes praegusi hindu läinudkevadistega on lellepi, vene ja ameerika (deering) masinate hinnad tõusnud 2—5%, kuna samaaegne hinnatõus rootsi päritoluga masinail on 25—40%.

Reaskülvimasinate hinnad kr.

	Lellep	Deering	Aktiv	Radix
7-realine	280	—	—	—
9 "	320	380	420	425
11 "	360	425	480	500

Vene reaskülvimasinad on paarisarvuliste ridadega ja nende hinnad on järgmised:

6-realine	Kr. 205	10-realine	Kr. 250
8 "	" 225	12. "	" 230

Kodumaal ei valmistata sahkadega reaskülvimasinaid ja müügil on peamiselt rootsi omi. Hinnalt on nad ¼ madalamad sama vabriku topeltaldrikutega masinaist ja maksuvad Kr.:

	Aktiv	Radix
11-realine	320	310—320
13 "	360	330—375

Koristamismasinaist on rohuniitjate ja viljalõikajate valik rikkalik ja turul esineb, rootsi, taani, ameerika, vene ja soome masinaid, ligi kümnelt eri firmalt. Jõutarvitusel on rohuniitjad 1-he hobuse (3½-jalaline lõikelaius) ja 2-he hobuse (4½-jalaline lõikelaius) omad, kuna viljalõikajad on kõik 2-he hobuse omad ja enamuses 5 jala laiused. Hinnad võrreldes läinudkevadise tasemega on tõusnud niidumasinail 10—20% ja lõikusmasinail pisut üle 20%. Enamus masinaist on õlivanniga, kuid ei puudu ka vanematüübilised lahtiste hammasratastega masinad.

Koristamismasinate hinnad Kr.

Prices of Mowing-machines in Kr.

	Rohuniitjad Grass-mowers				Viljalõikajad Grain-mowers	
	3½ jalga 3½ feet		4½ jalga 4½ feet			
	õlivanniga with oil-tub	õlivannita without oil-tub	õlivanniga with oil-tub	õlivannita without oil-tub		
NSVL	280	—	285	255	305	—
Deering (Ameerika)	305	—	325	—	450	—
Massey Harrys (Ameerika)	320	—	350	—	—	530
Herkules (Rootsi)	320	310	365	335	585	—
Aktiv (Rootsi)	325	280	365	275	—	495
Svecia (Rootsi)	—	285	350	315	580	510
Aros (Taani)	325	280	385	275	—	—
Erho (Soome)	—	290	385	—	—	—

Hinnalt osutuvad kättesaadavamaiks vene masinad, kuna kõrgeimas hinnas on rootsi masinad. Hinnas kahe nimetatu vahepeal on ameerika ja soome masinad. Senini oli meil kallimaks masinaks deering. Kuna tänavukevadine hinnatõus oli deeringil märgatavalt madalam rootsi masinate omast, siis sõltuvalt suuremaulatuslikust rootsi vabrikute masinate hinnatõusust tänavu kevadel jäi deeringi hind ka viimaseist madalamaks.

Teisist koristamisriistadest hobuserohade omatoodang rahuldab peagu üldist nõuet, kuid siiski esineb veel väikesel määral rootsi ja vene rehasid. Kodumaal valmistatud rehade hind on Kr. 160—165 ja rootsi omade (hercules) hinnaks Kr. 195.—. A.-s. Fr. Krulli kartulivõtmismasinad maksuvad Kr. 200—220.

Maaharimisriistadele on võimalik saada kõiki tagavaraosi, kuid nende hinnakalline-

mine ületab tublisti samaaegse valmistoote hinnatõusu. Nii on hinnas tõusnud poolvalmis adraterad 35% ja maksuvad praegu 55 s. kg, kuna valmisterade hind on tõusnud m. a. 49—54 s-lt tänavu 70—78 s-le kg, mis tähendab 40—45%-st kallinemist. Adrahõlmad on tõusnud hinnas 20—30%. Nii maksub hari-lik hõlm 70—78 s. kg, kuna soomusterasest hõlma hinnaks on Kr. 1.35 kg. Teiste üksikute osade hinnatõus on väiksem ja kõigub 10—15%.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

ALUMIINIUMKAUPADE TÖÖSTUS EESTIS. INDUSTRY OF ALUMINIUM GOODS IN ESTONIA.

Dr. A. Rannes.

Kergemetallidest on alumiiniumil oma laiaulatuslike rakendusvõimaluste tõttu tööstusliku toorainena praegusel ajal suur tähtsus. Alumiiniumi leidub maapinnuses paljudes kohtades mitmesuguseis ühendusis; näit, savis, kaoliinis, põllupaos jm. Puh-tal kujul ei leidu alumiiniumi kuskil. Tähtsaimaks põhitooraineks alumiiniumi valmistamiseks on aga n. n. boksiit (kõva savimulla liik), millest alumiiniumi saadakse elektrolüütilisel teel. Majanduslikult tasuvaks osutub vaid sellise boksiidi töötlemine, millises leidub vähemalt 50% alumiiniumhapendit. Sellisele nõudele vastavad boksiidilademed eeskätt Prantsuses, P.-Am. Ühendriiges, Jugoslaavias, Itaalias, Ungaris, Surinamis (Ameerikas), mistõttu mainitud maad moodustavad ligi 97% kogu boksiiditoodangust maailmas. Tuleb siiski tähendada, et kogu boksiiditoodangust maailmas tarvita-takse alumiiniumi valmistamiseks vaid ca 50—60%, kuna ülejäänud osa leiab kasutamist boksiitsemendi tootmiseks ning mõne-sugusteks keemilisteks otstarveteks. Boksiiditoodangut maailmas hinnatakse üle 2 milj. tn.

Et alumiiniumi valmistamiseks läheb va-ja elektrijõudu suuremal määral, ongi alumiiniumitootmine koondunud peamiselt neis-se paikadesse, kus odavalt saadakse elektri-energia koskede veejõu kasutamisel. Suure-maiks alumiiniumitootmismaaiks maailmas on

P.-Am. Ühendriigid, Saksa, Prantsuse, Ka-nada, Itaalia, Sveits, Inglise j. t. Viimasel aastail on hakanud alumiiniumitööstus are-nema ka NSVL-s. 1936. a. võrdus alumii-niumitoodang maailmas ümmarguselt 360.000 tn-ga. Viimase nelja aasta jooksul on alu-miiniumitoodang pidevalt tõusnud; näit, 1933. a. ulatus maailma alumiiniumitoodang kõigest 142.000 tn. See näitab ühtlasi, et alumiiniumi tööstuslikud rakendusala-d on viimasel ajal suuresti laienenud, mida eeskätt põhjustasid alumiiniumi mitmesugused pare-mused võrreldes mitmete teiste metallidega, nagu näit, roostevasus, kerge kaal, ühe-toonine, hõbedaläikeline pinnas jna., mis teeb alumiiniumi eriti sobivaks materjaliks mit-mesuguseis tööstusis.

Ka Eestis on alumiinium tööstusliku toor-ainena leidnud rakendamist, ent seda alles viimasel ajal. Alumiiniumkaupade tööstus Eestis on nooremaid tööstusharusid. Praegu tegutseb kolm tehas, milliseist üks rajati 1934. a., teine — 1935. a. ning kolmas — 1936. a. Varem ail aastail leidis alumiinium meil küll ka vähesel määral kasutamist, kuid eeskätt abimaterjalina mitmes tööstus-harus. Eestis rajatud alumiiniumkaupade tehaseist suurim asub Tartus, kuna kaks ülejäänud on Tallinnas.

Alumiiniumkaupade tööstus põhineb meil täielikult välismaisel toorainel, kui mitte arvestada tooraineks üsna vähesel määral

tarvitavat vana alumiiniumi, millist on saadud vahete-vahel kodumaalt.

Maimitud tööstusharu tooraine sissevedu on meil tollivaba. Tähtsamaks varustajaiks alumiiniumiga (ni tükkide, plokkide, kangide kui ka lattide, lehtede kujul) on meil Šveits, Inglise ja Saksa, millised maad kuuluvad alumiiniumi suuremate tootjate hulka maailmas. Alumiiniumi valmistamiseks peavad tähendatud riigid aga vedama sisse toorainet (boksiti). Alumiiniumitoodang neis mais osutab viimaseil aastail järjekindlat tõusu; eriti Saksas on alumiiniumitoodang erakordselt suurenenud. 1936. a. võrdus alumiiniumitoodang Saksas 95 200 tn, Inglise 20 000 tn ning Šveitsis 15 700 tn. Siinjuures tuleb aga märkida, et nii Saksa kui Inglise on ühtlasi suured alumiiniumi tarbimismaad ning vastavast tööstustoodangust neis mais mahutatakse suurem osa siseturule ja vaid väike osa jääb üle ekspordiks. Seevastu on Šveits eeskätt alumiiniumi ekspordimaa.

Alumiiniumi sissevedu mullu ulatus meil juba 168 tn-ni 243 tuh. kr. väärtuses. Alumiiniumkaupade tööstuse edenemisega suureneb alumiiniumi import tulevikus kahtlemata veelgi. 1934. a., mil Eestis rajati alumiiniumkaupade omatööstus, võrdus alumiiniumi sissevedu 44 tn-ga, olles eelmisel aastal (1933) kõigest 14 tn, 1935. a. suurenes alumiiniumi sissevedu juba 127 tn-ni.

Meile sisseveetavast alumiiniumist ca 75—80% on leidnud kasutamist toormaterjalina kodumaises alumiiniumkaupade tööstuses. 1936. a. alumiiniumitarvitus vastavas tööstuses ulatus üle 95 tn. Arvestades tähendatud tööstusharu tootmis- kui ka müügitugevuse elavnemist ning alumiiniumi sisseveo tõusu mullu, pidi kahtlemata ka alumiiniumitarvitus ses tööstuses m. a. võrreldes 1936. a. tunduvalt suurenema.

Alumiiniumist valmistatakse meil osundatud tööstusharu poolt peamiselt mitmesuguseid majapidamistarbeid. Alumiiniumkaupade toodang Eestis 1936. a. ulatus ümmarguselt 278 000 kr-ni, millest valdav osa türustati sisemaale, kattes siseturutarvitus juba õige suurel määral. Vastava omatööstuse rajamisega on meil alumiiniumkaupade sissevedu välismaalt jäänud hoopis väikeseks. Varemmail aastail, näit. 1928. a., ulatus alumiiniumkaupade sissevedu

164 000 kr-le, peamiselt Saksast. Ka 1934. a. alumiiniumkauba import oli veel võrdlemisi suur, võrdues 102 tuh. kr-ga; kuid juba järgmisel, 1935. a., osteti välismaalt alumiiniumkaupu kõigest veel ümmarguselt 26 000 kr. eest, ning järgnevail aastail on selle kauba import jäänudki pisima nimetatud tasemele. Ka nüüd osutub Saksa sel alal peavarustajaks, kuid vähesel määral ostame alumiiniumkaupu veel Rootsi, Taanist jm.

Tuleb märkida, et eesti alumiiniumkaupade tööstus on kujunenud ühtlasi eksportitööstuseks, olgugi, et üldiselt veel võrdlemisi väikese ulatusega. Peamiseks eksportartikliks osutuvad alumiiniumist lusikad.

Alumiiniumkaupade ekspordiga alustati juba samal aastal, mil rajati meil vastav omatööstus, nimelt 1934. a., mil osundatud kaupu veeti välja 13 590 kr. eest, Br. Indiasse ja Soome. Juba järgmisel, 1935. a. tõusis alumiiniumkaupade eksport ümmarguselt 38 500 kr-ni ning välisturgudena esinesid peale Br. India ja Soome ka Saksa ja Rootsi. 1936. a. eksport üldiselt küll vähenes 53 700 kr-le, kuid selle eest läks korda avastada uusi müügi võimalusi veel teistel turgudel, näit. Belgias, Br. Kullarannikul, Kreekas, Pr. Stiurias jm. Mullu tõusis alumiiniumkauba väljavedu Eestist seniolemata kõrguseni — nim. ca 151 500 kr-ni, milles valdavas osas olid alumiiniumist lusikad. Viimaseid veeti välja Soome ligi 48 000 kr. eest, Br. Nigeeriasse — 21 600 kr., Br. Indiasse — 13 060 kr., Belgiasse ligemale 10 000 kr. eest ning mujale kokku umbes 9 000 kr. väärtuses. Vaatamata sellele, et näit. Saksa ja Rootsi on nii alumiiniumi kui ka selle kaupade tootmis- ning osalt ka ekspordimaad, on leidnud mõningad eesti alumiiniumkaupade sealt minekut.

Kõrvutades alumiiniumkauba väljavedu vastava sisseveoga, näeme, et see kaubandusbilanss on muutunud meile nüüd juba tugevasti aktiivseks: müüme välismaale omatööstuse alumiiniumkaupu mitukorda rohkem kui sealt ostame. Mullune bilanss osutus ses suhtes ümmarguselt 125 tuh. kr-ga meile aktiivseks. Ühtlasi aitab alumiiniumkauba eksport meil osalt tasakaalustada alumiiniumi sissevedu.

Otsustades väliskaubanduse ja toodangu andmete järgi, võime alumiiniumkaupade siseturumahtu (1936. a.) Eestis hinnata ümarmarguselt 250 000 kr-le, millest umbes 85—90% kaetakse omatööstuse kaupadega. Alumiiniumkaupade siseturumaht Eestis osutab mullu veelgi laienemist, ning tõenäoliselt võime seda arvestada ka tulevikus, kuna alumiinium tarbeainena leiab kõikjal maailmas üha rohkem kasutamist. Võiksime siinkohal märkida mõningaid alumiiniumi rakendusvõimalusi.

Kõigepealt tuleb tähendada, et meil Eestis on alumiiniumi rakendusalasid veel hoopis vähe. Nagu öeldud, meil on alumiinium tööstuslikku rakendamist leidnud peamiselt alumiiniumkaupade — majapidamistarvete — valmistamisel. Mujal maailmas on alumiiniumitarvitust osutanud viimaseil aastail suurt tõusu õige mitmesugusel aladel. Eriti suureks alumiiniumitarvitajaks on liikunud majandus, nimeilt — transportvahendite tööstus (raudteerongid, jõuvankrid, lennukid). P.-Am. Ühendriiges on mitmed rongid ehitatud peagu täielikult alumiiniumist. Ka lennukitööstuses on alumiinium kõige otstarbekamaks metalliks, kuna alumiinium on kaalult teistest metallidest palju kergem ning omalt tugevusest ja vastupidavusest (eriti kui ta on segatud mõningate lisaainetega) ei jää teistest maha.

Ka ehitusvahendite tööstuses on märgata alumiiniumi tarvituselevõttu senisest suuremal määral. Välismaal on hakatud valmistama alumiiniumist aknaraame, trepikäsi-puid, seinailustusi jne. Ei tule jätta mainimata alumiiniumitarvituse levimist laevaehituses, elektrotehnikas ja peenmehaanikas, keemiatööstuses jm. Keemiatööstuses tehakse alumiiniumist näit., pastat värvi valmistamiseks, kusjuures metall jahvatatakse peeneks tuhkpulbriks. Et alumiinium ei mõju värvile, maitsele ega teistele joogiomadustele, on hakatud valmistama alumiiniumist hapendamisvaate, pudeleid, keedukatlaid, õllevaate jne., millised leiavad rohket kasutamist õlle- ja viinatööstuses.

Peab märkima, et alumiiniumi peavääratus tulevikus seisab eeskätt tema ühendites

mitmesuguste lisanditega, millistega saab alumiiniumi teha eelistatavaks materjaliks mitmekesisteks otstarveteks, luues seega alumiiniumile uusi tööstuslikke rakendusvõimalusi.

Mitte ainult uus-alumiinium, vaid ka vana-alumiinium osutub väärtuslikuks materjaliks alumiiniumkaupade tööstusele. Vana-alumiiniumi taastarvituse probleem kerkis päevakorraale uus-alumiiniumi tootjate kõrgete monopolihindade ajal. Sel alal on suuri edusamme teinud P.-Am. Ühendriigid. Peab muidugi tähendama, et vana-alumiiniumi väärtus ei vasta küll täiel määral uus-alumiiniumi väärtusele, kuna ta regenereerimisprotsessis kaotab mitmed alumiiniumi eriomadused. Seepärast regenereeritud alumiiniumi ei saa enam täiel määral tarvitada kõigiks samuiks otstarveiks nagu uut alumiiniumi. Ka Eesti alumiiniumkaupade tööstus on vähesel määral omas tootmisprotsessis tarvitanud vana-alumiiniumi.

Meie naabermaadest ka Läti ja Soome arendavad alumiiniumkaupade tööstust. Läti alumiiniumkaupade tööstustoodang 1936. a. võrdus 542 000 latiga, ning selles tööstuses töötas tol aastal 138 isikut, neist 116 töelist. Soome alumiiniumkaupade tööstustoodang (1935. a.) ulatus üle 5 milj. Smk. Eestis, nagu öeldud, alumiiniumkaupade toodang ulatus 1936. a. — 278 000 kr-ni ja selles tööstusharus töötas samal aastal 121 töelist. Mullu 31. V võrdus tööliste arv tähendatud tööstusharus 157-ga, kelledest pooled olid naised. Tootmisprotsessi suurema mehhaniseerimisega on võimalik muidugi inimtööjõudu ses tööstusharus vähendada. Eriti suuri edusamme tootmisprotsessi mehhaniseerimise alal on tehtud Saksas ja P.-Am. Ühendriiges, nii et tööjõuküsimus alumiiniumkaupade tööstuses on väiksema tähtsusega. Seal ei tule näit. käsitöötaolisi üksik-töid peagu üldse ette, nii et enamalt jaolt kasutatakse õppimata töölisi.

Alumiiniumkaupade tööstuses tegelevad meil vaid ainuisikulisel ettevõtetel ning sellesse tööstusharru investeeritud kapitalide summat võime hinnata ligikaudu 200 tuh. kr-le.

RAUDTEETEGEVUS VEEBRUARIS. — RAILWAYS IN FEBRUARY.

Raudteetegevuse veebruari kokkuvõttest nähtub vedude üldarvulist tõusu vaatamata sellele, et mõned veoliigid kahanesid võrreldes sama kuu tegevusega eelmisel aastal.

Maksulist kaupa veeti tuh.

	1938	1937	±%
Tonne	194	194	—
sellest väljavedu	0,4	0,3	+33,5
sissevedu	1,9	2,1	— 9,5
kohalikvedu	191,5	191,6	—
T-km	19 243	18 588	+ 3,5

Veetud kaubakogus on üldarvus 194 tonniga võrdne mõlemal tegevusaastal, samuti ka kohalik sisemaavedu. Kõikumisi on näha vaid välisveos, kus väljavedu suurenes l. a. 0,3 tuh. t 0,4 tuh. tonnile ehk 33,3%, kuna sisseveetava kauba kogus kahanes 0,2 tuh. t ehk 9,5%. Vaatamata veetud kaubakoguse võrdsele kogusele mõlemal tegevusaastal suurenes t-km arv ometi 655 tuh. võrra ehk 3,5%. Sisseveetava kauba kogus kahanes 9,5%, kuna t-km vähenesid 65%, mis seletatav importkauba jäämisega piiri lähedastesse jaamadesse, millele vastupidi suurenesid eksportkaupade kogus ja t-km, esimene 33,3%, teine 49,1%. Välja veeti puupappi 27 t, töötletud nahka 49 t, toorest nahka 26 t, põlevkiviõlisaadusi 201 t, rööskpiima 28 t, värsket kala 3,4 t, elus-sigu 75 tk. ja mitmesug. kaupu väiksemal määral.

Pagasit veeti 0,5:0,4 tuh. t vastu l. a. ehk 25,0% enam eelmisest aastast, millele vastavalt suurenes ka t-km arv l. a. 36 tuh-lt 41 tuh-le ehk 13,9%.

Reisijate liikluses nähtud aktiivsemat elavnenemist kui kaubaveos. Nii suurenes reisijate üldarv l. a. 777 tuh-lt 925 tuh-le ehk 19,0% milline tõus langeb peamiselt koha-

likule liiklusele millest välisliiklus moodustab ainult 0,7%. Kogu reisijate liikluse tõusu põhjustasid pikamaa reisijad III kl., mis suurenes l. a. 311 tuh-lt 396 tuh-le ehk 27,3%. II kl. reisijate arv on 19 tuh. reisijaga võrdne mõlemal aastal, kuna lühimaa (elektrirongide kasustajate) reisijate arv langes l. a. 447 tuh-lt 445 tuh-le ehk 0,4%. Suurenenud reisijate arv põhjustas ka reis-km üldarvulist suurenemist 23 037 tuh-le l. a. 19 428 tuh-lt ehk 18,6%. Vaatamata reisijate võrdsele arvule II kl. suurenes reis-km II kl. 27,8%, kuna III kl. reis-km tõus ei ulatu reisijate arvulise tõusu tasemeni, vaid piirdub 13,6% tõusuga; lühimaa reis-km kahanesid 2,7%.

Elavnenud veod põhjustasid ka aktiivsemat tulude laekumist, mida näitab juuresolev tabel tuh. kr.

	1938	1937	±%
Üldse	1 060	899	17,9
Sellest: reisijateveost	385	322	+19,6
pagasiveost	23	23	—
kaubaveost	690	594	+18,0
mitmesugused tulud	22	20	+10

Üldsummas laekus 161 tuh. kr. ehk 17,9% enam e. a., milles kaubaveost laekuvat tulu ca 60%.

Kui vaadelda eraldi laia- ja kitsarööpmelise raudtee tegevust, siis näeme mitmeti erinevat tegevust, kas tõusu või kahaniemist eelmise aastaga võrreldes, mis väljendub protsentides järgmiselt:

	L/r.	K/r.
Veetud tonnid	— 1,5%	+ 4,8%
tonn-km	+ 5,0%	— 0,8%
reisijate arv	+18,0%	+27,0%
reis-km	+16,1%	+28,3%
tulu üldse	+18,7%	+15,7%
reis. veost	+17,9%	+25,0%
kaubaveost	+20,8%	+11,0%

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

■ Vab. Val. koosolekul 31. III k. a. pandi kehtima Majandusliikude näituste korraldamise määrus, milles määratakse lähemad alused näituste liigitamiseks territoriaalselt ja väljapanekute ulatusest: korraldatakse näituste loaandmiskord ja sooviavalduste esitamistähtaeg jne.

Määruse põhjal tuleb sooviavaldus üleriikliku üldnäituse korraldamisloa saamiseks esitada vähemalt aasta enne näituse avamispäeva; üleriikliku erinäituse korraldamiseks — vähemalt 7 kuud ja kohaliku näituse — vähemalt 4 kuud. Viimases üldnõudest on eraldatud kohalikud erinäitused, mil-

liseid korraldavad üksikisikud, ettevõtted, asutised või organisatsioonid või nende liikmed ainult oma toodete tutvustamiseks. Sääraste näituste korraldamiseks tuleb esitada sooviva valdus vähemalt 7 päeva varem.

Peale selle nõuab määrus näitust korraldajalt rahalist aruannet ja ülevaadet auhinnastatud väljapanekute kohta.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

■ A. Põllimann ja Poeg, Tallinnas, Imanata 8 autokatteplekkidetöökoja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 8 töelist. Jõuandjaks 0,5 hj. elektrimootor. Valmistatakse auto-katteplekke, -keresid ja tehakse nende parandustöid.

■ A. Schultz'ile, Narvas, Kiriku 19 asuva kudumis- ja nõõbitööstustöökoja ümberkorraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 12 töelist. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 2,5 h-j.

Valmistatakse mitmesuguseid sukki ja sokke ning pesunööpe.

■ F. Sobočinsky'le, Laiksaare vallas, Pärnumaal, Urissaares asuva ja hu-, villa- ja saeveski ümberkorraldamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 10 töhist. Jõuandjaks 85 hj. gaasimootor, 20 hj. veeturbiin ja 20 hj. naftamootor. Jahvatatakse igasugu teravilja, kraasitakse ja kdratakse villa ning valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali.

■ R. Bauming'ile, Tallinnas, Imanta 8 autode värvimistöokoja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töelist. Jõuandjaks 2,5 hj. elektrimootor. Värvitakse ja emailitakse autosid ja nende ost.

■ A.-s. „Frankonia“, Tallinnas, Narva mnt. 13/15 klaasitööstustöökoja sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 20 töelist. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 8,7 hj. Lihvitakse ja hõbetatakse peegel- ja muid dekoratiivklaase.

LAEVANDUS

PRAHITURG MÄRTSI LÖPUL. — FREIGHT MARKET AT THE END OF MARCH.

Laevade prahiturg oli vaikne märtsi kahel viimasel nädalal. Ühelgi turul ei olnud märgata püsivamat elavnemist ning laevade pakkimine ületas nõudmist. Kuna prahid langesisid Euroopa turgudel paljudel alla tavust, pandi laevu hulgaliselt seisma.

Väljaveoturul oli tonnaži ülepakkumise juures nõudmine tagasihoidlik. Oli vaid ajutisi elavnemisi P.-Ameerika turul, kuna L.-Ameerika turg püsis kogu aeg vaikne, samuti suures osas ka Austraalia turg. Musta mere veeturu elavnemist ei järgnenud, peale mõne üksiku laadungi. Üldiselt kõigil üle Ookeani turgudel, kus hinnad laevaomanike poolt on reguleeritud, maksti miinimumhindu. Toome mõned märtsi viimase nädala prahte: P.-Ameerika Gulf-sadamast — Antverpeni 2/7½ per qr., Inglisse 3 d. rohkem; La Plata — Inglise 25/3; Sydney — Inglise 31/3.

Teisel ookeanivedudel: suhkur

Kuubast-Inglisse 15/6—15/9; rüis Saigon-Frantsuse 26/3; oad Dairen-Rotterdam 25/—26/—.

Vahemere/Aafrika vedudel oli tegevus võrdlemisi elav, kuid laevade külluse tõttu prahid seisid endiselt madalal tasemel, näidates isegi nõrgenemist: Puuvillaseemned Aleksandria-Hull 11/6—12/—; Maagid: Morphu-Bay-Antverpen 7500 tn. 9/6; Seriphos-Rotterdam 6000 tn. 8/—; Sfax-Dunkirk 4500 tn. 7/—; Huelva-Londonderry 1900 tn. 9/6; Bona-Middlesborough 5500 tn. 7/9; La Goulette-Warkington 5000 tn. 8/3. Mulla-pähklid 24/— basis.

Süteveoturul oli tegevus tagasihoidlik ning hinnad madalad, mittetasuval tasemel.

Maksti:

Cardiff — Aleksandria	6/8—6/—
” — L. Vahemeri	6/8—6/6
” — Las Palmas	7/—7/3
” — Rouen	4/—

Cardiff — V. Itaalia	6/3
„ — Lissabon	6/6
„ — Aforto	7/—
Inglise S. rand — Vahemeri	6/6—6/9
„ — Bordeaux	5/—
„ — Stugsund	5/3
„ — Viipuri, 2700 tn.	4/3
„ — Taani	3/9—4/3
„ — Balti sisemeri	4/3—5/—
Danzig/Gdynia — V. Itaalia	7/9
Stettin — Split 9000 tn.	9/—

Metsaveoturg on algavaks navigatsiooniks ikka veel vaikne, kuna ei ole veel teostatud suuremaid müüke. Promptvedusid aprillis on mõned L.-Soomest ja Rootsi, kus sadamad tänavu olid talve läbi lahti. Prahid on siin väga madalad, arvestades, et kuni 1. V on prahtimine vaba ning sealt peale kehtivad miinimumprahid. Märtsi aprilli vedudest maksti 32/ — ja isegi alla L.-Soomest Londonisse, kuna miinimumpraht on 37/6. Suviseks navigatsiooniks peavad reederid kindlalt kinni miinimumist ning

alla selle vedu olekski kahjulik, arvestades vahepealset kulude tõusu. Prahtijad püüavad küll rünnata laevaomanikke, kuid üldiselt tagajärjeta. Nähtavasti on raske leida mais kõigile laevadele laadungit, kuid juunist peale peaks metsavedusid olema küllaldaselt, ning kui algul ollakse tagasihoidlikud, võib loota prahtide tõusu üle miinimumi. Miinimumprahid on näteks DBB

Tallin/Pärnust L. Soomest Arhangelstskit

London, Hulli	39/6	37/6	52/—
Tyne Dooki	44/—	42/—	55/6
Rotterdam	37/6	35/6	50/—
Antwerpeni (Chart. ag.)	44/6	42/6	57/—

Ajalepingu prahtimine oli loid ning loomulikult ei või elavneda, enne kui selgub turg. Venelased prahtisid veel mõnesid laevu 5—6 kuule miinimumhinnaga. Enne prahtituru elavnemist mis võib toimuda vast apr. teisest poolest, ei ole mõtet rutata laevade etteprahtimisega.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võihindade kujunemises võis m. n. märkida erinevust. Nii püsis eesti kui ka soome ja läti võihinnanoteering Manchesteris endisel tasemel, kuna taani võihind nõrgenes edasi 2 š cwt-lt. Nii noteeriti Londonis taani võihinnaks 116 š ja eesti Manchesteris 113—115 š cwt. Vastavalt hindadele ja väljaveetud võikoguste vahekorra kujunemisele noteeriti meie eksportvõihinnaks 151 s kg. franko saatejaam. Turutendents kindel.

Võihindade nõrgenemisega elavnes ühtlasi ka nõudmine, mille tulemusena võituruseisund muutus taas kindlamaks. Seetõttu võib arvata, et pühade-eelseil nädalail võihind näitab paranemist.

Võitoodang Argentiinas oli tänavu väiksem kui m. a. esimesil kuil. Nii oli piimatalituste võitoodang jaan. 48 127 cwt m. a. sama kuu 76 888 cwt vastu, kusjuures talundis toodetud võikogust hinnati endiseks.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kõvenemistendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Lon-

Vähennemine kestis edasi ka veebr. ja märtsis. Piimatoodang kui ka või väljavedu on Hollandist k. a. esimesil kuil näidanud vähenemist võrreldes m. a. piimatoodangu ja või ekspordiga. Nii oli, näit., piimatoodang veebr. Hollandis 2% väiksem kui m. a. samal kuul. Või väljavedu oli veebr. 20% ja k. a. kahel esimesel kuul 22% väiksem kui m. a. samul kuil. Või väljavedu Rootsi on tänavu näidanud tunduvat tõusu, suurenedes veebr. 71% ja k. a. kahel esimesel kuul 35% võrreldes m. a. sama ajaga.

Või sissevedu Saksa on k. a. näidanud suurenemist. Nii importis Saksa võid veebr. 76 136 kv m. a. sama kuu 58 833 kv. vastu. K. a. kahe esimese kuu jooksul veeti võid Saksa 165 685 kv. m. a. sama aja 115 095 kv. vastu. Seega on või sissevedu Saksa suurenenud k. a. kahel esimesel kuul 44%.

donis kõvenes 2 š võrra tsn-lt, tõustes seega 97 š-le tsn. Võrreldes läinud aasta hinnaga,

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 3	28/III	21/III	%	Veebruar		English Nomenclature see No. 3	28/III	21/III	%	Veebruar	
	3/IV	27/III		1938	1937		1938	1937			
SURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (Börsikom. noteeringute järgi (kr. kv.)											
1. Rukis	16,00	16,00	0	16,00	14,30	79. Lambaliha, esim. veer.	75	75	0	75	80
2. Nisu	21,25	21,25	0	21,25	24,00	80. " tag.	85	85	0	85	90
3. Oder, sööda	18,50	18,50	0	17,75	16,80	81. Searasv, sulatamata	115	115	0	115	115
4. Kaer	15,50	15,50	0	14,75	13,95	82. " sulatatud	140	140	0	140	140
5. Rukkijahu	18,70	18,46	-0,8	17,68	15,13	83. Loomaraasv, sulatamata	65	65	0	65	65
6. Rukkipüül	27,13	26,63	+1,9	26,13	21,50	84. " sulatatud	80	80	0	80	80
7. Nisupüül (kõrgem sort)	43,00	43,00	0	43,00	45,58	85. Heeringad	55	55	0	55	55
8. Kartulid, söögi	2,85 ¹⁾	2,75 ²⁾	-7,3	2,85 ³⁾	2,48 ⁴⁾	85-a " Eesti erivalik	—	—	—	—	—
9. " piirituse	2,35	2,35	0	2,25	2,10 ⁵⁾	86. Räimed, värsked	27	27	0	29	33
10. Kartulitärklis	24,00	24,00	0	24,00	23,00	87. Kilud, värsked	—	—	—	50	80
11. Juust, Sveitsi (kg)	1,35	1,35	0	1,35	1,25	88. Ristikhein	6,7	6,7	0	6,5	6,7
12. Taimevõi (kg)	0,78	0,78	0	0,80	0,84	89. Aasahein	4,9	4,9	0	5,2	5,4
13. Suhkur	43,40	43,43	-0,5	43,28	44,38	90. Põletispuud, kase (m ³)	845	845	0	880	845
14. Sool	2,40	2,40	0	2,40	2,50	91. " männi	583	583	0	563	528
15. Riis, Burma II	47,00	47,10	0	47,00	46,00	92. Petrooleum (lt)	16	16	0	16	12
16. Tee, or. Pek., Taelon (kg)	5,80	5,80	0	5,80	5,75	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
17. Kohv, Rio, Santos	2,98	2,98	0	2,93	4,98	Rukis — (kr. kv.)	16,66	16,64	+0,1	16,95	16,77
18. Kakao, Hollandi	2,10	2,10	0	2,10	2,10	93. Hamburg (La Plata)	9,16	9,40	-2,6	10,67	15,97
19. Heering., S. Matties (tunn)	52,00	52,00	0	52,00	48,50	94. Chicago	9,79	10,07	-2,8	11,88	15,58
20. " Mattius	53,00	53,00	0	53,00	52,50	95. Winnipeg	—	—	—	—	—
21. Palgid, kuusk, mänd (thm)	17,00	17,00	0	18,00	19,00	Nisu — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
22. Paberipuu (rm)	10,50	10,60	0	10,50	7,25	96. Hamburg (Manitoba I)	22,00	21,37	+2,9	22,80	20,69
23. Saet. mat., mänd u/s (thm)	37,00	37,00	0	38,50	42,00	97. Liverpool	13,50	13,28	+1,7	16,07	16,99
24. Tõeliskivid (1000 tk.)	—	—	—	—	46,00	98. Chicago	11,47	11,51	-0,3	12,41	18,07
25. Silikaatkivid (1000 tk.)	42,00	42,00	0	42,00	39,20	99. Winnipeg	16,18	15,59	+3,8	16,84	17,11
26. Tsement (tunn 170 kg) ¹⁾	5,85	5,85	0	5,85	6,25	Mais — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
26a. Tsem. paberkot. (170 kg) ²⁾	5,15	5,15	0	5,15	5,68	100. Chicago	8,74	8,63	+1,3	8,41	15,45
27. Lubi	2,20 ³⁾	2,20 ⁴⁾	0	2,20 ⁵⁾	2,77	101. Piim lahtiselt Tallinn (snt. lt.)	13	13	0	13	12
28. Tsinkvalge (kg)	0,48	0,48	0	0,55	0,52	102. I v. piimakauplustele	12	12	0	12	11
29. Ooker (kg)	0,20	0,20	0	0,23	0,23	103. I v. piimatööstustele	11	11	0	11	10,5
30. Värnits	63,50	63,50	0	64,50	67,00	104. II v. piimakauplustele	10	10	0	10	9,5
31. Linaseeme, õli tootmiseks	—	—	—	—	16,60	105. Tallinn	151	152	-0,7	159	188
32. Ölikoogid, linaseemne	15,25	15,25	0	15,25	13,13	106. Kindlustatud hind	190	190	0	190	180
33. Nisukliid	12,50	12,50	0	12,25	10,00	<i>Londonis.</i>					
34. Superfosfaat, 18-20%	5,40	5,40	0	5,40	4,80	107. Taani	207	210	-1,4	226	212
35. Kaalisool, 40%	11,70	11,70	0	11,70	10,60	108. Eesti	—	—	—	—	—
36. Fosforit, eesti	3,35	3,35	0	3,35	3,20	109. Läti	—	—	—	205	—
37. Nitrofoska	24,50	24,50	0	24,50	23,40	110. Leedu	—	—	—	205	—
38. Raud, sordi	22,00	22,00	0	22,00	18,33	111. U-Meremaa	205	—	—	201	159
39. Teras, vedru	32,00	32,00	0	32,00	24,00	<i>Manchesteris.</i>					
40. Inglistina	427,50	427,50	0	435,00	487,50	112. Taani	211	213	-0,9	230	219
41. Seetina	47,50	47,50	0	50,13	62,17	113. Eesti	203	203	0	205	180
42. Vaskplekk, punane	225,00	225,00	0	225,00	208,33	114. Läti	203	203	0	205	180
43. " valge	195,00	195,00	0	195,00	170,00	115. Soome	205	205	0	210	197
44. Tsinkplekk	77,50	77,50	0	77,50	70,00	116. Rootsi	205	205	0	210	198
45. Puuvillariie, bjäs (mtr)	0,57	0,57	0	0,57	0,56	117. Kopenhaagenis — Taani	162	165	-1,8	181	169
46. Tallanahk, eesti nah. (kg)	2,45	2,45	0	2,45	2,45	Peekon. (snt. kg)	—	—	—	—	—
47. " ameer. n. I. s. "	2,75	2,75	0	2,75	2,70	118. Tallinn 60 — 72 kg I s.	87 ⁶⁾	87 ⁴⁾	0	87	91
48. Paber, rotatsiooni	23,20	23,20	0	23,20	23,20	119. " { 55,5-59,5 " " }	82 ⁶⁾	82 ⁴⁾	0	82	86
49. Kivistisi, auru, Newcastle	3,15	3,15	0	3,15	2,77	120. " { 72,5-75,0 " " }	78 ⁶⁾	78 ⁴⁾	0	78	82
50. " sepa	3,65	3,65	0	3,65	3,25	<i>Londonis (kõrgem not.)</i>					
51. Põlevkivi, 1-a s.	0,90	0,90	0	0,90	0,90	121. Taani	187	184	+1,6	177	153
52. Turvas	1,00	1,00	0	1,00	0,90	122. Eesti	173	169	+2,4	159	143
53. Põlevkivisüli	5,80	5,80	0	5,80	5,10	123. Läti	173	169	+2,4	159	143
54. Kütisõli, o/h. "E. Kiviõli"	6,75	6,75	0	6,75	5,10	124. Leedu	173	169	+2,4	159	143
55. Kiviõrv	19,00	19,00	0	19,00	19,00	125. Rootsi	182	178	+2,2	170	146
56. Nafta	14,25	14,25	0	14,25	10,50	126. Iiri	189	185	+2,2	179	162
57. Petrooleum, Ameerika	15,50	15,50	0	15,50	12,00	127. Poola	173	169	+2,4	159	143
58. Bens., Riigi Põlevkivit. (lt)	0,32	0,31	+3,2	0,31	0,32	<i>Lina — Võru-Petsert.</i>					
59. " Kiviõli "Estolin" (lt)	0,32	0,31	+3,2	0,32	0,29	128. Ristna (R)	110	111	-0,9	117	132
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
60. Rukkijahu	18,2	18,2	0	17,5	15,0	129. Hoffsdreiband (HD)	101	102	-1,0	108	123
61. Sepikujahu	27,5	27,5	0	27,5	29,0	130. Dreiband (D)	92	93	-1,1	99	114
62. Manna	50	50	0	50	50	131. Ordín-dreiband (OD)	83	84	-1,2	90	105
63. Kartulijahu	30	30	0	30	28	132. L-ordin-dreib. (LOD)	74	75	-1,3	81	96
64. Kartulid	4,8	4,8	0	4,7	4,5	133. Takuprakk (H)	65	66	-1,5	72	87
65. Suhkur	46	46	0	46	46	<i>Mujal Eestis.</i>					
66. Sool	5	5	0	5	5	134. Ristna (R)	108	109	-0,9	115	129
67. Piim, lt. II valik lahtine	13	13	0	13	13	135. Hoffsdreiband (HD)	99	100	-1,0	106	120
68. Lauayõli	205	205	0	205	190	136. Dreiband (D)	80	81	-1,1	97	111
69. Kõõgõvi	180	180	0	183	185	137. Ordín-dreiband (OD)	81	82	-1,2	88	102
70. Koor, röösk (liiter)	110	110	0	110	110	138. L-ordin-dreib. (LOD)	72	73	-1,4	79	93
71. bapu	110	110	0	110	100	139. Takuprakk (H)	63	64	-1,6	70	84
72. Kanamunad (paar)	10	10	0	10	15						
73. Sealiha, keedulih	95	95	0	95	95						
74. " praeha	110	110	0	110	110						
75. Loomaliha, supiliha	65	65	0	65	65						
76. " praeha	85	85	0	80	70						
77. Vastikalha, esim. veer.	60	60	0	60	65						
78. " tag.	65	65	0	65	68						

¹⁾ fr. Rakvere; ²⁾ ühes teedemaksuga; ³⁾ 4./IV-10./IV; ⁴⁾ 28./III-3./IV; ⁵⁾ Virumaa raudteed; ⁶⁾ raudteejaamades; ⁷⁾ tööstuse; ⁸⁾ fr. Tamsalu.

on meie peekoni praegune noteering Londonis 11 š ehk 13% võrra kõrgem.

K. a. I veerandi keskmine noteering oli Londonis 90 š kuna m. a. sama aja kohta 82 š. Seega oli k. a. I veerandil hinnad keskmiselt 10% kõrgemad.

Kõrgemad peekonihinnad Inglises ei võimaldanud siiski tõsta peekonsigade noteeringuid, mis jäid püsima m. a. tasemele. Noteeringute tõusu takistas sigade läbikäigu tõus eksporttapamajades. Läbikäigu tõus eksporttapamajas k. a. I veerandil ületab üle 100% võrreldes läinud aasta sama ajaga.

Peekoni sissevedu Inglisse oli 3% võrra madalam kui 1937. a. Kuid siiski ületab kahe esimese kuu sissevedu 3% m. a. kahe esimese kuu sisseveo. Sissevedu suurenes peamiselt Poolast 14 000 tsn. Taanist 11 000 tsn ja Kanadast 8 000 tsn.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest endiselt järgmisi hindu:

Tapakaalud	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg.	87	82	Siseturuhinnad	
55,5—59 "	82	78	"	
72,5—79 "	82	78	"	
75,5—80 "	78	74	"	

TAPALOOMADE JA LIHATURG.

M. n. möödus looma- ja lihaturg teisist kaubaliikidest suuremal määral vasika liha-kaubanduse tähe all. Veiste pakkumine keskmine. Nõudmine rahuldav. Eeloleval nädalal on loota hindade püsimist. Nädala keskmiselt maksus suurmütügil veiseliha:

Suurte pullide liha: rammusail 56—58 s. ja keskmisil 54—56 s. kg. Eluskaalu hinnad suuril pullel 33—36 s. kg.

Väiksemate pullide liha rammusail 54—56 s., keskmisil 53—55 s. ja lahjadel 51—53 s. kg. Eluskaaluga maksusid väiksemad pullid 28—31—32 s. kg.

Lehma- ja härjaliha: nuumatuil 55—58 s., rammusail 50—54 s. ja keskmisil 46—50 s. kg ning lahjad 43—46 s. kg. Lehmade eluskaalu hinnad sõltuvalt rammususest 22—25—30—33 s. kg.

Mullikalaha: nuumatuil 55—58 s., rammusail 50—56 s., keskmisil 46—54 s. ja lahjadel

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS.

	Nädal a s		1938. a.	1937. a.	1936. a.
	28./III 3./IV 1938	21./III 27./III 1938	1./I 3./IV	1./I 4./IV	1./I kuni 5./IV
VÕI (tonni)					
<i>Butter (tons)</i>	187,2	170,6	2118,7	2003,1	1458,6
Sellest:					
Saksa	38,5	33,8	723,7	619,8	621,6
Inglisse	148,3	137,0	1390,4	1007,8	743,9
MUNAD					
(tuh. tk.) —					
<i>Eggs (1000)</i>	283	—	616	—	45
Sellest:					
Inglisse	216	—	544	—	—
Saksa	0,4	—	0,7	—	43,9
PEEKON					
(tonni) —					
<i>Bacon (tons)</i>	51,0	38,3	511,7	457,5	640,6
LINA (tonni)					
<i>Flax (tons)</i>	51,0	16,9	1752,3	2307,9	3309,9
Sellest:					
Inglisse	—	10,2	1076,3	1007,0	1722,1
Belgiasse	—	—	—	110,2	231,8
Soome	—	0,7	98,5	151,9	320,5
Saksa	—	—	4,9	1066,6	116,0
Prantsuusse	—	—	319,9	491,8	810,7

ja elussigade eest:

90—120 kg. eluskaal	60 s. kg.
121—160 " " "	65 " "
üle 160 " " "	60 " "

— CATTLE AND MEAT MARKET.

43—45 s. kg. Eluskaaluhinnad mullikail 22—31—32—34 s. kg.

Vasikate pakkumine suur. Nõudmine rahuldav. Tapetud vasikad ühes nahaga maksusid: nuumatud 55—60 s. kg., rammusad 48—53 s., keskmised 42—48 s. ja lahjad 40—44 s. kg. Elusvasikad maksusid 25—30—34—40 s. kg.

Lammaste pakkumine väike. Nõudmine eksportkaubale elav, s. o. eluslammastele, kelledest makstakse eksportkauba noteeringu järgi 100—105 s. lihakilost ja eluskaalust vastuvõtupunktis 44—47 s. kg. Tapetud lambad nahata maksusid siseturul: rammusad 60—70 s. ja keskmised 55—60 s. kg.

Sigu turustatakse keskmiselt. Nõudmine rahuldav, tendents püsiv.

Tapetud sead maksusid — noored 77—78 s., lihasead 74—77 s., rasvasead 72—74 s. ja peekonkaalulised 77—78 s. kg. Elussigade hinnad 58 s. piires kg.

TOORNAHKADE TURG. — RAWHIDE MARKET.

Veisenahad maksuvad endiselt I sort 70 s. ja II sort 63 s. kg. Teise sordi alla kuuluvad nahad milledel 4 tõuguauku ja rohkem.

Vasikanahad maksuvad Kr. 3.50 tk. ja rasked vasikanahad, alates 3,5 kg, Kr. 1.05 kg.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahindade liikumine toimus Inglises m. n. üldiselt e. n. tasemel. Vastavalt välis-turgudelt saadavaile hindadele noteeriti meie eksportmunade hinnaks 41 s. kg franko kogumispunkt. Valitsuse otsusega on kanamunade kindlustatud hinnaks määratud 65 s. kg. Seega munahinnalangus kevadkuul ei puuduta tootjaid.

Siseturu-munakaubanduse korraldamiseks anti 23. III 38 Vab. Val. poolt kanamunade kaubandusliigitamis-määrus, millega liigitakse siseturul müütdavad, müügi eesmärgiga hoitavad ja pakutavad kanamunad 4 liiki:

1. värsked kanamunad, 2. külmhoonekanamunad, 3. konserv-kanamunad, 4. madalama valiku toidukõlblikud kanamunad.

1) värsked kanamunad ositatakse kahte valikusse:

I valiku munad — koor puhas, vigastusteta ja pesemata; õhuruum ei või olla üle 5 mm sügav ega liikuv; munavalge läbipaistev ja täiesti kindel; rebu selgete piirjoonteta, ainult nõrga varjuna nähtav ning jääb munakeetmisel püsima muna keskele;

II valiku munad — kvaliteedinõuded samad, nagu I valikul, kuid õhuruumi sügavus võib olla kuni 10 mm ja õhuruum ning rebu võivad olla muna keeramisel liikuvad.

2) Külmhoone-kanamunad — koor puhas ja vigastusteta; õhuruumi sügavus mitte üle 10 mm; munavalge läbipaistev ja kaunis kindel; rebu võib olla liikuv, kuid mitte koori küljes kinni. Külmhoone-kanamunadeks loetakse sääraseid, millised on hoitud külmhoones vähemalt 3 kuud temperatuuri juures mitte alla -2°C ega üle $+2^{\circ}\text{C}$;

3) Konserv-kanamunadel kvaliteedinõuded samad, nagu kehtivad külmhoonemunade kohta.

Konserv-kanamunadeks loetakse sääraseid

Lambanahkade hind püsib juba pikemat aega ja maksuvad Kr. 3.75—2.50 tk., kusjuures hind sõltub suurusest ja villa pikkusest.

Hobusenahad 20 kg ja üle Kr. 12.50 ja alla 20 kg. Kr. 8 tk.

Külmhoone-kanamunade liiki mittekuuluvaid, millised tehtud säilitavaiks keemilisis aineis (lubjas, vesiklaasis jne.) hoidmisega või mõnel muul teel;

4) Madalama valiku toidukõlblike kanamunade liiki kuuluvad kanamunad, millised omaduselt ei vasta eelmiste liikide muna-dele, kuid millede toiduainena müük kehtivate tervishoole-eeskirjadega ei ole keelatud.

Külmhoone- ja konserv-kanamunade müümisel, müügiks pakkumisel või müügieesmärgiga hoidmisel peab iga muna olema märgitud järgmiselt:

1) külmhoone-kanamuna — templiga, mille kujuks on 15 mm küljepikkusega kolmnurk keskel-asetseva ladina tähestiku suure „K“-ga;

2) konservitud kanamuna — templiga, mille kujuks on 12,7 mm läbimõõduga sõõr, keskel-asetseva sõnaga „Konserv“ või „Preserved, Estonia“. Munade märkimiseks tarvitav värv ei või olla pesemise ega keetmisega kõrvaldatav ega tohi sisaldada mürgiseid aineid.

Isikud ja ettevõtted, kes konservivad kanamune edasimüügi otstarbeks, on kohustatud registreerima Põllutööstusministeeriumi Põllumajandus-osakonnas igal aastal hiljemalt 1. sept. Registreerimiseks tuleb Põllumajandus-osakonnale esitada avaldis, mis peab sisaldama 1) konservija isiku või asutise nime ja aadressi, 2) konservimis- ja laoruumide asukoha tähenduse ja 3) andmeid konservimunade arvu, konservimisviisi ja -aja kohta.

On keelatud värskeste kanamunade nime all toiduks-tarvitamiseks müüa, müügiks pakkuda või müügieesmärgiga hoida mune, millised ei vasta omaduselt I ega II valiku munadele.

Hallitanud, hautud, mitte täiesti välja-arenenud, puna- või mustmäda kanamune

ja muil põhjusil tervishoju-eeskirjade järgi inimtoiduks mittelubatud kanamune võib müüa ainult tehniliseks otstarbeks, kusjuures nende pakendil, müügilaua- või -alusel peab olema nähtaval kohal ja kujul pealkiri „Tehniliseks otstarbeks“.

Teiste lindude mune võib müüa ainult vastava linnuliigi munade nime all, kui nende korjamine ja müük ei ole keelatud seadusega.

Siseturul tegutsevad edasimüüjad on kohustatud liigitama müüdivaid ja müügieesmärgiga hoitavaid kanamune:

- 1) käesoleva määruse ettenähtud liikide ja kvaliteedinõuete järgi;
- 2) raskuse järgi kahte kaalurihma järgmiselt:

I kaalurihm — raskusega 50 g ja enam,
II kaalurihm — raskusega alla 50 g.

Ühtlasi on nad kohustatud munade müügiüks pakkimisel pakendil, müügilaua- või -alusel nähtavalt ja selgesti loetavalt panema välja blokk-kirjas vähemalt 1,5 sm kõrguste

tähtedega pealkirja kanamunade liigi, valiku ja kaalurihma tähendamiseiga.

Kanamunade kokkuostmine edasimüügi otstarbel võib toimuda ainult läbivalgustamisega ning kvaliteedi ja kaalu alusel. Kanamunade kokkuostjad on kohustatud hoolitsema:

- 1) et munade vastuvõtu- ja laoruumid oleksid puhtad, korraldiku õhuvahetusvõimalusega, nende esine ja lähem ümbrus puhas;
- 2) et munade vastuvõtu- ja laoruume ei tarvitataks elamiseks ega loomade paigutamiseks ega neis ei hoitaks aineid, millised kahjustavad munade kvaliteeti;
- 3) et sortimisseadised oleksid korras ja puhtad;
- 4) et vastuvõtukohdades oleks nähtavale kohale pandud välja noteerimiskomisjoni poolt määratud viimased hinnad.

Uue määruse kehtimahakkamisega paraneb arvatavasti ka munade kvaliteet siseturul üldiselt ning tarvitaja võib saada nõutud kvaliteediga kanamune.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad on seni püsinud. Piimahindade noteerimiskomisjon noteeris 4. apr. s. a. Tallinna kohta järgmised hinnad. I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 13 s. l. ja müügil piimatööstustele 12 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 11 s. l. ja müügil piimatööstustele 10 senti liiter. Piima järele nõudmine pakkimisega enam-vähem tasakaalus ja näib, et piima hind püsib pühadeni praegusel tasemel.

Väikemüügil maksus piim linnades piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	18—19	—	15—16	13
Tartu	14—16	12—13	—	10—11
Narva	14—15	12—13	—	10—11
Pärnu	17—18	13	—	12
Rakvere	15	—	—	11
Valga	15	—	—	10

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

M. n. langes tugevalt nisupakkumine Kanadast, P.-Am. Ühendriigest ja Argentiinast. Kuna nõudmine jäi samal ajal e. n. tasemele, näitas nisuturg üldist paranemist ja hinnad ületasid enamuses turgudel taseme nädal tagasi. Seevastu kestis rukkiturul edasi hinnakõrgenemine. Maisi järele püsib kindel nõudmine ja kuna tootjad maad on pakkimisega tagasihoidlikud, on näidanud maisihind juba pikema aja vältel pidevalt paranemist, mis kestis ka m. n.

M. n. kohta noteeriti tähtsamail teraviljaturgudel järgmised hinnad kr. kv. (sulgudes e. n. keskmised noteeringud):

Nisu: Chicago 11.47 (11.51), Winnipeg 16.18 (15.59), Hamburg 22.— (21.37), Liverpool 13.50 (13.28).

Rukkis: Chicago 9.16 (9.40), Winnipeg 9.79 (10.07), Hamburg 16.66 (16.64).

Mais: Chicago 8.74 (8.63).

Väikemüügihinnad siseturul s. kg.

	Tallinn	Tartu	Pärnu	Valga	Rakvere
rukis	20	17	15	17	17
nisu	25	22	20	23	22
oder	20	17	17	18	16
kaer	18	15	13	14	15
rukkijahu	20	19	17	19	18
sepijahu	34	20	27	19	20

LINATURG. — FLAX MARKET.

Linaturul ei ole viimasel nädalal tähelepanuvaid muutusi. Veel müümata linakiu tagavaru hinnatakse Leedus 5000 tn., Lätis 3000 tn ja Eestis 2000 tn., kuna NSVL linatagavarade kohta ei teata kindlat ja paljude arvamuste kohaselt veetakse sealt veel ainult õige piiratud arvul lina välja.

Olemasolevad tagavarad ei ole kuigi suured, kui võtta arvesse, et ketrusvabrikud ostsid viimaseil kuul ainult jooksva tarviduse katteks ja seega ei saa olla linaketrusvabrikus nimetamisväärseid toormaterjali tagavaru.

Linahinnad Šotis:

	30. III 33	23. III 33
Võru Petseri R.	£ 69—70	£ 69 —70
Pärnu ülepuhastatud R.	£ 68—69	£ 68 —69
Pärnu takk I sort	£ 52—53	£ 52 —53
Läti Livoonia R.	£ 72—73	£ 72,10—73
NSVL-u kasteleo IV gr. I sort	£ 85—86	£ 85 —86

Linahindades ei ole nädala jooksul nimetamisväärset muudatust, ainult vast Läti lina juures võis märkida väikest nõrgenemist. NSVL kasteleo IV gr. hind on juba kaemat aega samal tasemel. Huvitav on, et NSVL kasteleo IV gr. loetakse kvaliteedilt võrdseks NSVL veeleo I gr., mis saadakse

Pihkva ümbrusest ja mis kvaliteedilt vastab meie Petseri linale, kuid hinnavahe meie Võru-Petseri ja NSVL kasteleo IV gr. vahel on praegu £ 16 tn-lt. Seda tuleb pidada siiski liiga suureks, vaatamata sellele, et NSVL lina sortiment on ühtlasem ja kvaliteedilt paremini valitud kui meie lina.

Linahindade noteerimiskomisjon oma koosolekul Tallinna börsil 1. IV k. a. noteeris linakokkuostuhinnad riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu kg-lt s.:

Võru- ja Petserimaal Mujal Eestis

R	110	108
HD	101	99
D	92	90
OD	83	81
LOD	74	72
H	65	63
Takk I sort		72
Takk II sort		62
Takk III sort		52
Ehitustakk		17

Tendents: vaikne.

Seega noteeriti linahind 1 s madalamaks e. n. hinnast.

Petseri kuulaadale 1. IV toodi 40 tn. lina, mis müüdi hinnaga kr. 1.08 R-sordi kg-lt.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Tallinna turul on kodumaiste õunte pakumine üsna väike ja paremaist, punaseist sortest nõutakse kuni 110 s kg. Vanade köögiviljade hind püsib endine. Värske köögiviljade hind langeb päev-päevalt, mis on ka täiesti loomulik, sest nende tootmiskulud vähenevad kevadepoole järjest ja toodang ning pakumine suurenevad. Nii pakuti m. n. lõpul spinatit juba 3—4 kr. kg, salatit 1½—3 kr. kg ja rediseid 10—15 s. kimp. Uudisena ilmus turule esimesi värsked aedoa-kaunu, kimbust (ea 50 g) mõti 40 s.

Välispuuviljahinnad on jäänud m. n. tasemele. Apelsinide tagavarad Palestiinas hakkavad lõppema, teisist maist ostetavad apelsinid tulevad meil kätte aga kallimad, seepärast on arvata, et hinnad kerkivad lähemal ajal.

Aedsaaduste ekspordi alal on olnud nõudmisi Soomest valgele peakapsale. Paar väikest saadetist on ka juba eksporditud. Nõutakse peakapsast amageri, seda sorti on aga kahjuks senini meil kasvatatud vähe võrreldes teiste talisordiliste peakapsas-tega, mispärast teda ka praegu on raske saada, kuna teisi sorte pakutakse küllaldaselt. Samuti on olnud nõudmisi söögiporgandite järele Soomest ja ka Rootsist. Soovitakse nantesisordist söögiporgandit.

Konservkurkide, sigurite ja söögisibulate tagavarad on juba lõppemas, mistõttu neid ei jätku enam ekspordimiseks. Soomest on nõudmisi olnud seemnesibulaile, senini ei ole neid aga veel eksporditud.

1. IV noteeriti aedsaadusile järgmised hinnad:

Sigurid, eksporditõblilikud, pakkimiskuludeta, franko kokkuostupunkt 19 s kg. Tendents vaikne.

Sibulad 15—30 mm läbimõõduga, eksporditõblilikud, pakkimiskuludeta, franko kokkuostupunkt 51 s kg. Tendents tõusev.

Konservkurgid eksporditõblilikud, ca 5 kg plekknõu Kr. 2.80. Tendents tõusev.

Valged peakapsad, amager-sordised, eksporditõblilikud, franko kokkuostupunkt 7 s kg. Tendents kindel.

Söögiporgandid, eksporditõblilikud, franko kokkuostupunkt 6 s kg. Tendents kindel.

Uudisena on noteeritud esmakordselt valge peakapsa ja porgandi hindu, kuna nende köögiviljade ekspordimiseks on avanenud võimalusi. Konservkurgide hind on tõusnud võrreldes eelmise noteeringuga 21. III 20 s 5 kg nõu kohta (s. o. ca 4 s kg-lt). Noteeritud sibulate hind on mõeldud seemnesibulaile, mitte aga söögisibulate hinnana. Sigurite hind on jäänud muutmata.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. merel valitsevate ebasoodsate kalastusolude tõttu arenes kalatoodang kehvalt.

Ka sisevetes ei olnud kalastusolud kuigi soodsad, kuid kalade kudemisaja lähenemisega suurenes siiski haugisaak, nii et värskekala väljaveokoguses asus esikohale haugikogus.

Nädala kestel veeti välja kala ja kala-saadusi 25 800 kg, sellest haugi 17 800 kg, koha 1 680 kg, latikat 1500 kg, ahvenat 4500 kg, iherust ja lutsu ainult 150 kg ning kalakonserve 170 kg.

Haugi veeti välja Poola 9 600 kg, Rootsi 3 070 kg, Soome 4 500 kg, Inglisse 350 kg ja Šveitsi 280 kg. Väljaveetud haugikoguses esines Peipsi ja Võrtsjärve toodangust ca 16 000 kg, merivetest (Matsalu ja Haapsalu lahest) ainult 1 800 kg. Sisevetes maksti kalureile haugist 40 s. kg.

Latikat ja ahvenat veeti välja peamiselt Soome.

Koha — väiksemates partiides Rootsi, Soome, Šveitsi ja Tšehhoslovakkiasse.

Kalakonserve (sprotid õlis) eksporditi Marokosse.

Tallinna turul maksusid väikemüügil
4. IV:

Õunad	40—110 s kg.
Pirnid, välimaised	180—200 „ „
Sibulad	42—50 „ „
Murulaugu-sibulad	100 „ „
Peakapsas	10 „ „
Porgandid	10—12 „ „
Peedid	12—15 „ „
Kaalikad	10 „ „
Kõrvitsad	15—20 „ „
Määrõigas	200 „ „
Seller	30—50 „ „
Spinat	300—450 „ „
Salat	150—300 „ „
Rabarber	75—120 „ „
Jõhvikad	35—40 „ „
Maapirnid	40—60 „ „
Redis	10—15 s kimp
Petersillilehed	5 „ „
Aedoakaunad	40 „ „
Roheline sibul	3—5 s tk.
Konservkurgid	5—7 „ „
Apelsinid	10—25 „ „
Viinamarjad	400 „ kg.
Banaanid	180—200 „ „

Siseturu-kalakaubandus. Tallinna turul tähtsama kaubaartiklina esines mitmesuguses valikus sisevete haug. Müügihinnad vastavalt kvaliteedile ja suurusele 35—55 s kg. Nõudmine elav.

Koha vähesuse tõttu hinnas tõus. I valiku kohast küsiti kuni 160 s. kg ja II valiku kohast kuni 120 s kg.

Ahvenat müügil vähe ja seegi nõrga kvaliteediga. Müügihind 25—40 s. kg, ahvena nõudmine nõrk.

Veidi suuremas koguses tuli müügile Saaremaa rannikvetest paigaangerjat. Väiksemast angerjast nõuti 200 s kg, parima valikuga angerjast — kuni 300 s kg.

Tartu kaubahallis oli tähtsamaks kaubaks samuti haug ning peale selle veel särg, kuna tavaline kaup, sisevete ahven, puudus müügil. Müügil olev ahven oli peamiselt Pärnu lahe toodangust. Elusaina haugi ja latika müügihind 5 s. kg kallim kui vastaval värskekala sordil.

Kalasaagi vähesuse tõttu valitses ka Narva ja Pärnu turgudel vaiksem tegevus.

Narva turul oli müügil peamiselt Vasknarva kaudu toodud Peipsi ahvenaid ja hauged.

Pärnu turule tuli ahvenat ja koha oma lahe toodangust, kuna säinast ja latikat andis Pärnu jõe kalatoodang.

Räimekaubandus. Nädala esimesel poolel andis Tallinna-Paldiski rajooni merekalastus keskmisi saake, nii et räimi tuli müügil võrdlemisi rahuldaval kogusel. Kalasadamas maksid vaheltkauplejad 14—15 s. kg-st, kuna nädala lõpupoole räämesaagi vähenemise tõttu maksti kalatoojaile juba 17—22 s kg, ühel puhul koguni 27 s. kg. Tallinna turul müüdi räimi vastavalt sisseostule 18—20 s. kg ja nädala lõpul 22—33 s. kg. Vaatamata hinnatõusule valitses elav nõudmine.

Narva ja Tartu turul oli müügil peamiselt Paldiski räimi müügihinnaga 28—30 s. kg, sest Narva lähel räimepüüki ei teostatud.

Pärnus oli müügil Virtsu kaudu toodud saarte rannikvete räimi. Müügihind 35 s. kg. Nädala algul tuli Tallinna kalasadama

kaudu müügil mõnesid partiisid värsket kilu. Kauba ostjaks olid kalatöösturid, makstes 32 s. kg.

Turski endiselt rohkesti müügil hinnaga 15—30 s. kg.

Lesti müügil vähe.

Tähtsamate kalaliikide müügihinnad s. kg:

		Tallinn 2. IV	Tartu 2. IV	Pärnu 2. IV
Angerjas,	värsk	200—300	—	—
Koha, I valik	"	130—160	100—120	—
Koha, II valik	"	100—120	—	60—100
Siig,	"	120—150	—	—
Haug,	"	35—55	30—50	50—55
Ahven,	"	25—45	25—35	35
Latikas,	"	40—70	30—60	50
Linask,	"	70—75	—	—
Luts,	"	35—40	28—25	—
Särg,	"	20—30	8—15	30
Säinas,	"	40—50	25—30	50
Tint, järve	"	25	10—15	—
Kiisk,	"	25	20	—
Teib,	"	—	25	—
Rääbis,	"	—	55—60	—
Räim,	"	23—33	28—30	30—35
Kilu,	"	35—40	—	—
Tursk,	"	18—30	—	—

Kuukiri „KONJUNKTUUR“

on määratud Konjunktuurinstituudi uurimistööde ja väliskaastöö igakuiseks avaldamiseks Konjunktuurindeksis tuuakse arvuline ülevaade kõigi tähtsamate majanduselunähtuste kohta originaalsel ja pihtikul kujul.

Eesti majanduse ülevaates püütakse anda meie majanduse nähtuste igakuine objektiivne hinnang. Selle koostamisest võtavad osa ka sektsioonide nõukogud.

Välismaa majanduselust antakse samuti süsteemilisi ülevaateid, käsitledes välismaalises ilmsikstulevaid suundi.

Nende üldiste ülevaadete kõrval omistatakse üksikasjalist tähelepanu pikemaajaliste käsitluste näol tähtsamale üksikaladele (põllumajandus, tööstus, kaubandus, transport, tarbimine, töö- ja palgaolud).

Riigimajanduse osas võetakse üksikasjalisele käsitlusele meie riigimajandus ja kogulaaduses, samuti tuuakse ka ülevaateid tähtsamate riikide riigimajanduse seisukorrast.

Balti riikide kohta toodavad ülevaated toimuvad nende riikide tegelaste kaasabil ja tohiksid kujuneda meile huvitavaks.

Ertuurimustena ilmub rida Instituudi poolt teostatud pikemaajaid töid.

Maailmamajanduse probleeme osas jälgitakse maailmas sündivat murrangut ja majandustruktuuri muutusi üksikuis riiges.

Ühiskondlikke probleeme on osa, kuhu kuuluvad uurimused, mis majanduse kõrval haaravad ka ühiskondlikku elu.

Majandusteooria osa käsitleb tähelepanuväärseid voole kaasaegses majandusteoorias.

Konjunktuuriteooria arenemisest ja konjunktuurisutuste tööst tuuakse järjekindlalt ülevaateid.

Kuukiri „KONJUNKTUUR“ ilmub iga kuu algul vihkudena 64—80 lk.

Tellimishind . . . . . Kr. 8.— aastas, poolaastas Kr. 5.—

ühes nädalikirja „MAJANDUSTEADETEGA“ „12.— aastas, poolaastas Kr. 7.—

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LÄTI. Puuvilja sissevedu Lätis. — *Imports of Fruit in Latvia.*

Apelsine ja mandariine toodi Lätti m. a. 1667 tn 960 000 lati eest (1936. a. 2085 tn 860 000 lati eest). Seega anti apelsinide ja mandariinide eest m. a. enam raha välja kui e. a., kuna kaupa saadi vähem. Suurim oli sissevedu Palestiinast: 1441 tn 760 000 latti, Itaaliast 215 tn 19 000 latti. Sidruneid imporditi 858 tn 600 000 lati eest (1936. a. 671 tn 370 000 lati eest) peagu ainult Itaaliast. Banaane saadi Jamaikast, kuid Rootsi kau-

du 147 tn 190 000 lati väärtuses. Rosinaid ja korinte toodi P.-Am. Ühendriigest, Türgist NSVL-st, kõik kokku 669 tn 520 000 lati eest (1936. a. 482 tn 280 000 lati eest).

Veeti välja puuviljust ja marjadest peamiselt õunu, jõhvikaid ja pohli, kokku 1055 tn 350 000 lati väärtuses (1936. a. 1122 tn 410 000 latti). Suurimaks välisturuks oli Saksa, järgnesid Briti ja P.-Am. Ühendriigid.

Toorainete sisseveeosoodustusi Läti tööstusile.

Abolishment of Import Duties on Raw Materials for Latvian Industries.

Läti rahhaministri otsusega anti teatud vabrikutele tuba vedada tollita sisse neile tööstuses vajalikke kaupu. Selliseid kaupu on loetletud 35 jõuvankrite ehitamiseks, 75

laskemoona valmistamiseks spordi ostarbeks ja sõjaväele, 140 vineeritööstusele, 130 superfosfaadi, väävelhappe ja fluornaatriumi valmistamiseks.

Läti piimamajandusliku keskühisuse tegevus.

Activity of Latvian Dairy Co-operation League.

Läti piimamajanduslik keskühisus, kes on vöi, juustu, munade ja mee ainueksportöriks Lätis, eksportis m. a. vöid 19 211 tn 45 364 000 lati eest ehk 17% kogu Läti väljaveost (1936. a. 17 291 tn 25 321 000 latti). 1936. a. saadi keskmiselt 1.46 latti 1 kg ekspontvöi eest, m. a. aga 2,36 latti. Keskühisuse

aruande järgi moodustas tema tegevuse puhaskasu 1937. a. 8 675 829 latti, sellest määrati 50 000 latti riigipresidenti käsutusse, 10 000 latti kaitseliidule, preemiaiks ühingu liikmeile 25 745 latti, dividendiks 84 173 latti (6%), ülejäänust 20% tagavarakapitali.

Läti karja suurus. — *Number of Latvian Cattle.*

Viimaseil statistilisel andmel on Lätis 391 900 hobust, 1 209 300 veist, 739 300 siga, 1 334 000 lammast. Veiste ja sigade arv näitab suurenemist aasta-aastalt. Hobuste

arvu peetakse küllaldaseks, lammaste arvu aga liiga väikeseks, eriti villatoodangu suhtes.

Läti kliiringlepped. — *Latvian Clearing Agreements.*

Lätis kehtivad praegu kliiringlepped 7 riigiga. Kliiringlepe Saksaga sõlmiti 31. X 37, mis jõustus 1. I 38. Viimati avaldatud andmel oli kliiringsaldo ligi 20 milj. latiga Läti kasuks. Sellest tekib läti eksporditöridele mõningaid raskusi müükide puhul Saksa.

Kliiringlepe Eestiga sõlmiti 10. IV 35 ja selle saldo oli 1. III s. a. 44 000 latiga Läti kasuks. Samal ajal oli ca 280 000 latiga Läti kasuks kliiring Itaaliaga, mis sõlmiti

5. II 37. Samuti oli Läti kasuks 393 000 latiga Läti-Leedu kliiring 10. IV 35. Läti kahjuks oli ligi 4 milj. latiga kliiring Rootsi — milline kirjutati alla 26. III 36. Kliiringlepe Türgiga sõlmiti 12. I 38; saldo olivat Läti kasuks; kliiringlepe NSVL-ga dateerub 5. XII 33.

Pealeselle on Lätil veel maksete kokkuleppeid Belgia-Luksemburgi Majandusliidu, Kreeka ja Ungariga.

Piiritustoodang Lätis. — Production of Spirits in Latvia.

1937. a. lõpul oli Lätis tegevuses 57 piiritusfabriku. Aasta jooksul toodeti 9 679 000 l. piiritust, seega enam kui e. a., mil toodeti 8 798 000 l., kuid märksa vähem kui 1935. a. (13 479 000 l.).

Likööri toodang Lätis. — Production of Liqueurs in Latvia.

Lätis on 10 liköörifabriku, millised m. a. lasksid turule 195 000 l. likööri e. a. 168 000 l. ja 1935. a. 152 000 l. vastu.

Läti või välisturud. — Foreign Markets for Latvian Butter.

Viimasel ajal on võiekспорт Lätist suurenenud märksa. Võrreldes 1935. a. väljaveoga suurenes 1937. a. Läti võiekспорт 2395 tn ehk 14%. Välisturgudele saadetud või ositus:

	1937		1936		1935	
	tn	%	tn	%	tn	%
Šveits	561	2,9	168	1,0	—	—
P.-Am. Ühendr.	490	2,6	1087	6,3	1089	6,5
Palestiina	468	2,4	629	3,4	645	3,8
Itaalia	59	0,3	—	—	46	0,3
Tšehhoslovakkia	—	—	20	0,1	50	0,3
Teised maad	1	0,0	18	0,1	228	1,4
Kokku	19 211	100	17 291	100	16 816	100

LEEDU. Klaipeda sadama tegevus. — Activity of Klaipeda Harbour.

1937. a. saabus Klaipedasse mereteid mööda 1414 laeva kogumahuga 1 496 777,38 bruto rgt. või 844 661,40 neto rgt. Siseveeteid mööda saabus Klaipedasse aasta jooksul 2894 laeva. Seega saabus kokku 1937. a. 4308 laeva (224 laeva võrra rohkem kui 1936. a.). Laevade liiklus Klaipeda sadamas viimasel 5 aastal:

Saabunud:	Mereteel	Sisev.	Kokku
1937	1414	2894	4308
1936	1371	2713	4084
1935	1225	2921	3546
1934	1030	2344	3374
1933	1069	2025	3094

Mereteed kaudu saabus 1937. a. laevu:

Saksa	527	NSVL	22
Rootsi	254	Prantsuse	16
Inglise	142	Läti	15
Leedu	118	Danzig	5
Taani	114	Panama	3
Holland	89	USA	3
Norra	45	Hispaania	1
Eesti	35	Itaalia	1
Soome	24		

Leedu lipu all sõitvaid laevu saabus üksikult aastail järgnevalt:

1937	118	1931	52
1936	95	1930	39
1935	48	1929	65
1934	51	1928	29
1933	55	1927	2
1932	27		

1937. a. Klaipeda sadamasse siseveeteid mööda saabunud 2894 laevast sõitis leedu lipu all 1931 laeva, saksa — 944, hollandi — 18, Danzigi — 1. 1937. a. Klaipeda sadamast väljus 1433 merelaeva ja 2881 siseveelaeva.

Kaupade läbikäik. 1937. a. toodi Klaipedasse kaupu mereteid mööda 968 937 tn ja siseveeteid mööda — 139 431 tn, kokku 1 108 418 tn (1936. a. 948 835 tn). Aasta jooksul veeti välja kaupu mereteid mööda 370 137 tn ja siseveeteid mööda 261 024 tn, kokku 631 161 tn (1936. a. — 744 301 tn). Seega oli üldine kaupade läbikäik 1937. a. 1 739 579 tn 1936. a. 1 693 136 tn vastu.

Mereteid mööda veetud 1 339 124 tn-st langeb leedu lipu all sõitnud laevadele 138 339 tn kaupu, mis moodustab ca 10%. Kuna igal aastal makstakse veo eest kuni 20 milj. lit., jääb seega sisemaale umbes 2 milj. lit., ka tuleksid arvata juurde need summad, milliseid leedu laevad teenivad välissadamais.

Mereteid mööda toodi kaupu 176 986 177 lit. väärtuses 1936. a. 152 292 717 lit. vastu.

Kaupade kogus üksikute riikide järgi:

	tn		tn
Inglise	817 584	Belgia	57 512
NSVL	212 957	Rootsi	56 736
Soome	118 073	Saksa	54 320

	tn		tn
Holland	43 325	Taani	28 486
Norra	26 626	Aafrika	16 954

Tähtsamaist kaubust veeti sisse sütt — 229 633 tn, paberipuud — 160 267 tn, palke — 101 165 tn, rauda — 51 014 tn, kunstväetisi — 45 932 tn.

Mereteid mööda veeti välja kaupu 151 806 352 lit. väärtuses 1936. a. 155 732 208 lit. vastu.

Üksikute riikide järgi veeti välja kaupu järgneval kogusel:

	tn		tn
Inglise	172 180	Holland	39 258
Prantsuse	30 783	Saksa	30 303

	tn		tn
P.-Am. Ühendriigid	25 057	Rootsi	6 139
Belgia	28 195	Aafrika	6 650
Taani	10 043		

Siia ei ole arvatud juurde elussigade, hobuste ega veiste väljavedu.

Reisijate liiklus. 1937. a. saabus Klaipeda sadamasse mereteid mööda 2061 reisijat, siseveeteid mööda — 44 720, kokku 46 781. Samal ajal väljus mereteid mööda 1862 reisijat, siseveeteid mööda — 43 256, kokku 45 188.

1937. a. saabus mereteid mööda 1786 reisijat, siseveeteid mööda — 45 570, väljus mereteid mööda 1369 reisijat, siseveeteid mööda — 38 934.

HOLLAND.

Hollandi piimasaaduste väljavedu 1937. a.

Exports of Dutch Dairy Products in 1937. a.

Hollandi kooperatiiv-müügiühingute liidu 1937. a. aruandest selgub, et piimasaaduste üldläbimüük ületas e. a. Suurt tõusu näitab peamiselt juustu väljavedu. Kuigi väljaveokogust tuleb pidada rahuldavaks, ei või seda öelda hinna kohta. Arvestades guldeni devalveerimismäärat oli või keskmine hind vaatamata enneolemata 1937. a. sügisesele hinnatõusule vaid 15% kõrgem kui 1936. a. Seevastu püsisid juustuhinnad e. a. tasemel, kuigi tootmiskulud suurenesid vahepeal märksa.

Või. Sisemaa-võitartvitus tõusis 1937. a. kuni 761 tn nädalas e. a. 733 tn vastu. Üldväljavedu ulatus 53 817 000 kg, e. a. — aga 54 166 000 kg. Kui viimaste aastate jooksul Hollandi või väljavedu Saksa vähenes pidevalt, tõi m. a. pöörde. Hollandi eksport näitas võrreldes 1936. a. tõusu 33%, nimelt 9 672 000 kg-lt kuni 12 850 000 kg-le.

Või üldsissevedu S.-Britti 1937. a. seevastu vähenes. Ka Hollandi osa vähenes veidi, nimelt 36 891 000 kg. 1936. a. kuni 36 014 000 kg 1937. a. Ent inglise turgude hinnatase oli 1937. a. märksa kõrgem kui 1936. a.

Väljavaated hollandi või väljaveoks Belgiasse ei ole kuigi head, kuna väljaveoarvud võrreldes 1936. a. näitavad vägagi suurt

langust. Esmakordselt aastate jooksul vähenes või väljavedu ka Hollandi Ida-Indiasse, nimelt 894 000 kg 1936. a. kuni 851 000 kg 1937. a., kuna väljavedu Lääne-Indiasse suurenes 239 000 kg kuni 307 000 kg.

Juust. Juustutarvitus sisemaal jäi umbes samale tasemele nagu 1936. a. Kogulikult on siseturg ikka veel huviküllasemaks turuks hollandi juustule. Juustu 1936. a. väljavedu — 56 840 000 kg — tõusis 1937. a. kuni 66 897 000 kg. Seegi korä tuli võidelda rea raskustega. Mõned huviküllased turud on aasta jooksul oma sissevedu vähendanud märksa kontingentimistega, näit. Saksa ja Prantsuse, kuna normaalväljaveost Hispaaniasse ei või olla enam juttugi.

Siiski oli m. a. rahuldav hindade suhtes. Keskmine hind oli kõrgem kui 1936. a. ja seda nimelt tänu nn. Deterdingi plaanile, mistõttu suudeti vabaneda kevadisist ülejäägest enne, kui alati uut toodangut.

1937. a. aug. Berliinis peetud karjasaaduste näitus tõendas, et saksa saadus mihuselt edeneb, ning et Holland, kuigi tema saadus mihuselt püsib ikka veel esikohal, peab olema vägagi ettevaatlik, tõstes toodanguheadust veelgi, kuna ta vastasel korral võiks jääda maha Taanist, Soomest, Nonrast ja Rootsist.

1937. a. teisel poolal seati sisse Saksale väljaveetava või miühusekontroll, mida osatakse hinnata kõrgelt.

Juustu väljavedu Belgiasse, milline nagu Saksagi osutub hollandi parimaks ostjaks, püsis 1937. a. peagu samal kõrgusel nagu 1936. a. Kuna Belgia enda juustutoodang on minimaalne ming hollandi juustu järele on seal nõudmine suur, on loota, et väljavedu sinna tõuseb edaspidigi.

Samuti tõusis väljavedu ka Inglisse, nimelt kuni 11 867 000 kg, seega 1 917 000 kg rohkem kui 1936. a.

Piimpulbri väljavedu Inglisse kui ka Belgiasse suurenes märksa — 4 929 000 kg-lt 6 667 000 kg-le, resp. 4 331 000 kg-lt 9 479 000 kg-le.

Seevastu langes väljavedu Ühendriigesse 10 936 000 kg asemel kuni 1 253 000 kg. Piimpulbri üldväljavedu langes 23 465 000 kilolt 1936. a. kuni 21 835 000 kg-le 1937. a.

Kaseiini väljavedu tõusis enam kui kahekordselt: 729 000 kg asemel 1936. a. veeti 1937. a. välja 1 753 000 kg. Ka sissevedu Hollandisse tõusis, nimelt 425 000 kg-lt 616 000 kg-le.

INGLISE.

Kivisöetoodang Inglises ja Poolas.

Coal Production in Great Britain and Poland.

M. a. andsid Inglise kivisöekaevandused 241 milj. tn kivisütt (1936. a. 228 milj. tn). Saavutatud kivisöest eksporditi ligi 40 milj. tn (1936. a. 34 milj. tn).

Samal ajal suurenes Poola kivisöetoodang: 1937. a. 36,2 milj. tn, 1936. a. 29,7 milj. tn, 1935. a. 28,5 milj. tn.

SVEITS.

Munaturukorraldus Šveitsis.

Regulations of Egg Market in Switzerland.

Šveitsi hindadekontrollameti ametliku teadaande järgi 18. skp. on šveitsi munade-importörid ja kaupmehed kohustatud võtma üle kõik omal maal toodetud munad, millised vabal müügil ei ole leidnud ostjaid. Need ülejäägid tulevad importöridel võtta üle proportsionaalselt importkogusele ja kindlate hindadega. Importörid on kohustatud importmunade müügil andma kaupmeestele kaasa siseturumune, et kindlustada viima-

seile vajalikku turgu. Sama kohustus kehtib ka kaupmeeste kohta importmunade müügil.

Kirjeldatud korraldus on pandud kehtima seetõttu, et munade toodang omal maal praegu tõuseb, mille järeldusel on suurenenud raskused neile turu leidmiseks võistluses importmunadega, millised on suuremosalt hinnalt odavamad.

BELGIA.

Belgia-Läti kaubavahetus. — *Belgian-Latvian Trade.*

1936. a. märtsis Belgia-Luksemburgi Majandusliidu ja Läti vahel sõlmitud kaubanduskonventsioon määritleb vahekorralduse 100:70-le Lätist Belgia-Luksemburgi Majandusliitu sisseveetavate ja sellest Majandusliidust Lähti väljaveetavate kaupade vahel.

1937. a. tõusis Belgia väljavedu Lähti 92,1 milj. b. fr. 42,1 milj. b. fr. vastu 1936. a. Seega tõusis väljavedu 50 milj. b. fr. ehk ligi 102%. Kuna sissevedu Lätist jäi püsima

peagu muutumatult 85 milj. b. fr., muutus 1936. a. kaubandusbilanss, milline oli Belgiale 44,3 milj. b. fr. võrra passiivne, m. a. aktiivseks 6,6 milj. b. fr. ulatuses.

Toodud arvud näitavad selgelt mõlema riigi vahelise kaubandusbilansi kujunemist Belgia kasuks. Kuna see ei vasta lepingus ettenähtud vahekorrale, võib tekkida sellest raskusi mõlemale poolele.